

Stanowisko Zarządu ZNSSK w Polsce w sprawie przepisu nakazującego posiadania przez sędziów w Polsce wyłącznie polskiego obywatelstwa

Zarząd Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce na swoim posiedzeniu w dniu 14.07.2018 r. zapoznał się z szeregiem działań podejmowanych przez Posła Ryszarda Gallę w celu zmiany zapisu w Ustawie o Sądzie Najwyższym, który w wyniku nowelizacji art. 22 ust.1 pkt 1 zmienił swoją treść w ten sposób, że sędzia musi posiadać „wyłącznie” obywatelstwo polskie. Wcześniejsza regulacja wymagała posiadania polskiego obywatelstwa bez jednoczesnego wyraźnego zakazu posiadania innego. Działania Posła Ryszarda Galli, zapoczątkowane w sierpniu 2017 r., zwracały uwagę na szereg przepisów prawa, które wspomniane ograniczenie naruszają. Swoje wystąpienia Poseł Ryszard Galla kierował m.in. do:

- Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy
- Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego
- Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro
- Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara

oraz wielokrotnie do Sejmu RP w swoich wystąpieniach sejmowych w czasie procedowania w/w ustawy.

Zarząd Związku jako reprezentant dachowej organizacji Mniejszości Niemieckiej w Polsce konfrontowany jest z faktem, iż wielu sędziów po latach studiów i nienaganej pracy na stanowisku sędziego zmuszonych zostało do wyboru pomiędzy zachowaniem zawodu lub obywatelstwa niemieckiego. Obywatelstwo to przysługuje im w związku z faktem, że są potomkami osób żyjących przed 1945 r. na terenach obecnych ziem zachodnich i północnych oraz będących wtedy obywatelami Niemiec. Jednocześnie wobec faktu urodzenia się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nabyli oni obywatelstwo polskie i całym swym życiem udowodnili pełną lojalność wobec państwa polskiego.

Popieramy opinię Posła Ryszarda Galli oraz Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara, który swoją opinię wyraził w piśmie do Marszałka Sejmu, że „*skoro ustawodawca przewidział w ustawie o obywatelstwie polskim oraz ustawie o służbie cywilnej wymóg posiadania obywatelstwa polskiego z zastrzeżeniem, że osoba która posiada obywatelstwo dwóch lub więcej państw, jest traktowana wyłącznie jako obywatel polski w świetle prawa polskiego oraz dopuścił możliwość dostępu tego typu osób do stanowisk w służbie cywilnej, to w świetle art. 32 ust.1 Konstytucji RP za nieuzasadnione zróżnicowanie należy uznać sytuację wprowadzenia w projekcie ustawy o SN przesłanki w postaci posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego wobec kandydatów na sędziów, asesorów oraz ławników*”.

Środowisko mniejszości niemieckiej odczytuje tą zmianę nie tylko jako naruszającą konstytucyjną zasadę równości obywateli polskich w dostępie do służby publicznej, ale także jako za przesłankę braku zaufania państwa do wielu swych obywateli przynależących do innych grup narodowych czy powracających z zagranicy. Poczucie nierównego traktowania pogłębia również treść art. 117 ust. 1 i 2, który określając termin 6 miesięcy od momentu wejścia w życie ustawy na ewentualne zrzeczenie się innego niż polskie obywatelstwa przewiduje w razie bezskutecznego upływu tego terminu automatyczne wygaśnięcie stosunku służbowego takiego sędziego. Tymczasem Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 180,

który określa niezawisłość sędziowską ustanawia organ władzy sądowniczej jako jedyny, który może dokonywać w tym zakresie rozstrzygnięć.

Rozumiemy różnicę pomiędzy przynależnością narodową a obywatelstwem, które nie określa przynależności do mniejszości narodowej jednak w przypadku społeczności niemieckiej przywilej zachowania ciągłości obywatelstwa niemieckiego, pomimo zmiany przynależności państwowej regionów zamieszkałych przez mniejszość niemiecką, jest ważnym elementem tożsamości narodowej, która zgodnie z Konstytucją RP oraz „*Ustawą o mniejszościach narodowych, etnicznych i społeczności posługującej się językiem regionalnym*” podlega w Polsce ochronie w ten sposób, że zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 „*organy władzy publicznej są zobowiązane podejmować środki w celu popierania pełnej i rzeczywistej równości w sferze życia ekonomicznego, społecznego, politycznego i kulturalnego pomiędzy osobami należącymi do mniejszości a osobami należącymi do większości*”.

Zwracamy się z apelem do władzy publicznej w naszym kraju o powrót do pierwotnego zapisu bądź zawieszenia powyższej zmiany, której wskazywane tu zapisy zaczęły obowiązywać na początku października br. W innym przypadku nastąpi zmuszenie części sędziów innej narodowości niż polska, których nielojalności z tego powodu nikt nie wykazał, do działań wbrew ich woli i wewnętrznym przekonaniom co nie powinno mieć miejsca w państwie demokratycznym.

Opole, dnia 14 lipca 2018 r.